

УДК 332.14:339.923

[https://doi.org/10.32689/2617-2224-2025-3\(44\)-4](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2025-3(44)-4)**Сиромолот Едуард Анатолійович,**

аспірант кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, керівник Інформаційного центру Асоціації європейських прикордонних регіонів, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 61166, м. Харків, проспект Науки, 9А, e-mail: siromed@ukr.net; <https://orcid.org/0009-0006-0118-4237>

Syromolot Eduard Anatoliyovych,

Postgraduate Student at the Department of Public Administration and Economic Policy, Head Information Centre of the Association of European Border Regions, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, 61166, Kharkiv, Nauka Ave., 9A, e-mail: siromed@ukr.net; <https://orcid.org/0009-0006-0118-4237>

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОЦЕСУ СИНХРОНІЗАЦІЇ ТА ГАРМОНІЗАЦІЇ ПОЛІТИК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНOSTІ ЄС

Анотація. Сучасним викликом для регіональної політики України є необхідність розроблення інструментів забезпечення готовності системи управління регіональним розвитком до кращих практик та процедур ЄС у сфері розвитку територій в умовах продовження європейської інтеграції України. Важливим аспектом публічного управління, для вирішення цього виклику, є проведення дій з синхронізації та гармонізації кращих практик та процедур політики територіальної згуртованості ЄС у сфері розвитку функціональних типів територій як процесу оновлення політики регіонального розвитку України. Реалізації цього євроінтеграційного завдання буде сприяти наближенню регіональної політики України до кращих стандартів доброго врядування політики територіальної згуртованості Європейського Союзу, та ефективному виконанню предвступних зобов'язань України, як кандидата у члени ЄС.

Тому, метою статті є дослідження сценаріїв запровадження кращого досвіду розвитку функціональних типів територій при здійсненні стратегічного планування регіонального розвитку України у контексті забезпечення готовності громад та регіонів України до кращих практик та процедур реалізації політики територіальної згуртованості ЄС через створення територіальної моделі управління коштами ЄС.

Методологія. У запропонованому дослідженні було проведено аналіз джерельної бази нормативно правових документів, які формують політику територіальної згуртованості ЄС та регіонального розвитку України. Структурно-функціональний аналіз використано для дослідження методології формування політики територіальної згуртованості ЄС та політики регіонального розвитку України, методи порівняльного аналізу було використано для визначення типів функціональних територій, а методи моделювання для побудови концептуальної стратегії створення функціональної міської території, як територіальної моделі управління коштами ЄС.

Наукова новизна полягає у розкритті сучасного євроінтеграційного процесу синхронізації та гармонізації політик територіальної згуртованості ЄС та політики регіонального розвитку України через застосування практики створення міського функціонального типу територій як кращої методології

та процедури європейської політики міждержавного управління розвитком територій в умовах продовження європейської інтеграції України.

Висновки. У статті досліджено сутність євроінтеграційного процесу синхронізації та гармонізації політик територіальної згуртованості ЄС та політики регіонального розвитку України, доведено необхідність розробки інструментарію впровадження кращих практик підтримки та розвитку функціональних типів територій у політики територіальної згуртованості ЄС для оновлення регіонального розвитку України в умовах європейської інтеграції, запропоновано заходи з стратегічного планування розвитку міського функціонального типу територій як територіальної моделі багатостороннього управління та співробітництва громад України з метою участі їх у проектах та програмах ЄС.

Ключові слова: публічне управління, євроінтеграційний механізм, інструментарій розробки політики, розвиток територій, функціональні типи територій, система управління регіональним розвитком, оновлення регіонального розвитку.

THE SOME ASPECTS OF THE PROCESS OF SYNCHRONIZATION AND HARMONIZATION OF THE POLICIES OF UKRAINE REGIONAL DEVELOPMENT OF AND EU TERRITORIAL COHESION

Abstract. A modern challenge for the regional policy of Ukraine is the need to develop tools to ensure the readiness of the regional development management system to the best EU practices and procedures in the field of territorial development in the context of the continuation of Ukraine's European integration. An important aspect of public administration to address this challenge is to carry out actions to synchronize and harmonize the best practices and procedures of the EU territorial cohesion policy in the field of the development of functional types of territories as a process of updating the Ukraine regional development policy. The implementation of this European integration task will contribute to the approximation of Ukraine's regional policy to the best standards of good governance of the territorial cohesion policy of the European Union, and the effective implementation of Ukraine's pre-accession obligations as a candidate for EU membership.

Therefore, the purpose of the article is to study scenarios for the introduction of best practices and procedures in the field of development of functional types of territories when implementing strategic planning of regional development of Ukraine is one of the aspects of ensuring the readiness of communities and regions of Ukraine for the best practices and procedures of the EU territorial cohesion policy through the creation of a territorial model for the management of EU funds.

Methodology. The proposed study analyzed the source base of regulatory legal documents that form the policy of EU territorial cohesion of the and Ukraine regional development. The structural and functional analysis was used to study the methodology for forming the policy of EU territorial cohesion and the Ukraine policy of regional development, comparative analysis methods were used to determine the types of functional territories, and modeling methods were used to build a conceptual strategy for creating a functional urban territory as a territorial model for managing EU funds.

The scientific novelty lies in the disclosure of the modern European integration process of synchronization and harmonization of EU territorial cohesion policies and regional development policies of Ukraine through the application of the practice of creating an urban functional type of territories as the best methodology and procedure of the European policy of interstate management of territorial development in the context of the continuation of Ukraine's European integration.

Conclusions. The article explores the essence of the European integration process of synchronization and harmonization of EU territorial cohesion policies and regional development policies of Ukraine, proves the need to develop a toolkit for implementing best practices in supporting and developing functional types of territories in the EU territorial cohesion policy to renew the regional development of Ukraine in the context of European integration, and proposes measures for strategic planning of the development of the urban functional type of territories as a territorial model of multilateral governance and cooperation of Ukrainian communities with the aim of their participation in EU projects and programs.

Key words: Public administration, European integration mechanism, policy development tools, territorial development, functional types of territories, regional development management system, regional development renewal.

Постановка проблеми. Проведений аналіз сучасного стану реалізації регіональної політики ЄС та європейської інтеграції України в межах апробації Е. Сиромолот результатів дисертаційного дослідження «Удосконалення євроінтеграційного механізму публічного управління розвитком територій» дозволив визначити актуальну проблематику євроінтеграційної політики України у відсутності сучасної методології розробки політики наближення громад та регіонів України до кращих процедур та практик реалізації політики територіальної згуртованості Європейського Союзу у сфері розвитку функціональних типів територій.

Сучасна європейська практика розробки політики територіальної згуртованості ЄС ґрунтується на інституційних засадах розвитку багатосторонності та доброго врядування, вивіреніх практикою міждержавного управління європейською інтеграцією та сталістю функціонування багаторівневих партнерств за участю європейських інституцій та організацій, які мають безпосередній вплив на формування політики розвитку територій на основі фактів та доказів.

Українська практика стратегічного планування участі громад та регіонів у контексті євроінтеграційної політики України ще не набула належного рівня розвитку, що на нашу думку є чинником несприятливого впливу на ефективність, швидкість та успішність євроінтеграційного курсу України, як кандидата у члени ЄС.

Тому, проведення процесу синхронізації та гармонізації політик територіальної згуртованості ЄС та регіонального розвитку буде сприяти розробці інструментарію поширення кращих практик розвитку функціональних типів територій політики територіальної згуртованості ЄС у практиці стратегічного планування регіонального розвитку громад та регіонів України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій та виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Визначенню сутності євроінтеграційного процесу синхронізації та гармонізації політик територіальної згуртованості ЄС та політики регіонального розвитку України, як сфери публічного управління розвитком територій (Деякі особливості, 2025 р. 35), присвячені публікації Е. Сиромолот (Сиромолот Е. А., Google Scholar) за темою дисертаційного дослідження, в яких розглядається різні аспекти та проблематика розвитку територій громад та регіонів України в умовах євроінтеграційного процесу наближення до кращих практик розвитку функціональних типів територій ЄС, які є сучасним політичним європейським інстру-

ментом для подолання нерівномірностей та перешкод територіального розвитку для збалансованого гармонійного соціально-економічного розвитку регіонів Європейського Союзу.

На основі використання трансдисциплінарного підходу, Сиромолот Е.А. проаналізовано публікації українських та європейських вчених, нормативно правові документи, які регулюють розвиток політики територіальної згуртованості ЄС та політики регіонального розвитку України, визначені актуальні судження і пропозиції щодо регіонального розвитку України в умовах європейської інтеграції та розвитку функціональних типів територій.

Так, наприклад, у публікації (Секторальна підтримка, 2024, р. 145) визначені дослідження аспектів євроінтеграційних процесів та публічного управління розвитком територій у наукових працях вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема: Внукова Н.М., Гавкалова Н.Л., Деркач Т.В., Євсєєва О.О., Матюшенко І.Ю., Резніков В.В., Толкованов В.В., Шульга В.О., Цятковська В.М., Федіна Н.В., Martin Guillermo Ramírez, Eduardo Medeiros, Hynek Böhm, Joachim Beck, Dominik Bertram, Gorkemli Kazar, Ricardo Carvalho Bruno Ferreira. Але, як відзначив Сиромолот Е. А., актуальним залишається питання проведення дослідження з стратегічного планування розвитку територій в умовах євроінтеграційного курсу України та забезпечення ефективної участі громад та регіонів у програмах та фінансових інструментах ЄС через визначення євроінтеграційного процесу синхронізації та гармонізації політик територіальної згуртованості ЄС та політики регіонального розвитку України, що буде на наш погляд сприяти розробці ефективних політик на місцевому та регіональному рівнях у забезпеченні результативної участі громад та регіонів України у формуванні політики територіальної згуртованості.

Проведений аналіз діючих стратегій регіонального розвитку, доступних публічно станом на 01.08.2021 року (Економічні засади, 2022, р. 23–28), показує що у стратегічному плануванні розвитку громад та регіонів Україна політика територіальної згуртованості не нашла належного відображення.

Погоджуюсь з висновками про необхідність виокремлення низки наскрізних стратегічних завдань – «ключів згуртованості» (Економічні засади, 2022, р. 31–34), на підставі міжнародного досвіду побудови інституційного підґрунтя згуртованості та синхронне застосування таких завдань при формуванні завдань регіональних, місцевих стратегій регіо-

нального розвитку та стратегічних документів загальнонаціонального рівня для зміцнення територіальної згуртованості з формуванням згуртованості країни.

На нашу думку, визначення пропозиції щодо окремої стратегічної цілі Державної стратегії регіонального розвитку України 2021–2027 з умовною назвою «Згуртований регіон (громада) у згуртованій країні» доцільно, але на наш погляд визначення «функціональна громада-функціональний регіон-функціональна країна» (Роль та місце неформальної освіти, 2024, р. 26) більш відповідає сутності сучасного стану європейської інтеграції щодо переходу до функціональної територіальності, яка є наріжним каменем політики територіальної згуртованості ЄС.

У оновленій стратегії регіонального розвитку Харківської області, яка була прийнята сесією Харківської обласної ради у квітні 2025 (Стратегія розвитку 2025, р. 104–107), у окремому пункті «1.12. Розвиток територіальних громад, функціональних типів територій» зазначено, що з 56 територіальних громад Харківської області щонайменше 44 територіальні громади відповідають критеріям для віднесення до територій відновлення.

Проте зазначено, що громади Харківщини, які затвердили стратегії розвитку після початку війни, демонструють кращу здатність до планування відновлення та розвитку, що на нашу думку, є основою для віднесення їх до інших типів функціональних територій визначених у Державній стратегії регіонального розвитку України 2021–2027, але не існує досі розроблених Кабінетом міністрів України критеріїв віднесення громад до інших типів територій, а саме полюсів економічного зростання, територій з особливими умовами для розвитку та територій сталого розвитку.

На факт відсутності розроблених критеріїв щодо визначення функціональних типів територій звернута увага у дослідженні (Вплив функціональних типів, 2025, р. 339) у той час набуває значення рекомендації (Деякі особливості оцінювання, 2025, р. 35–36) щодо розробки для громад та регіонів ефективних механізмів та інструментів підтримки розвитку функціональних типів територій, враховуючі що одним об'єктів моніторингу та оцінки реалізації державної регіональної політики є соціально-економічні процеси у функціональних типів територій (Про засади державної регіональної політики, 2015).

На нашу думку є різні підходи, а саме європейський та український, щодо визначення критеріїв

та особливостей ідентифікації функціональних типів територій (Особливості ідентифікації, 2025). Так європейський підхід, ґрунтується на ідентифікації функціональних типів територій на основі визначених особливостей, диспропорцій та нерівномірностей розвитку територій держав ЄС, які виходять за межі адміністративно-територіальних одиниць громад та регіонів, мають функціональні географічні, економічні, соціальні та інші зав'язки, стратегічне планування розвитку, фінансові інструменти підтримки і розроблений інструментарій з проведенням тематичних досліджень, які гарантуються на висвітленні європейської практики розвитку різних типів функціональних територій.

У проведенні наукових досліджень у сфері розвитку функціональних типів територій в Україні, на наш погляд, можуть здійснювати наукові школи публічного управління (Розвиток функціональних типів, 2024) враховуючі існуючі законодавчі норми щодо оцінювання виконання державної регіональної політики з боку неурядових організацій, наукових установ, міжнародних експертів.

Одже, на нашу думку ідентифікація євроінтеграційного процесу синхронізації та гармонізації політик територіальної згуртованості ЄС та регіонального розвитку України може відбутися на основі визначення спільних особливостей розвитку територій України та ЄС, а саме у подоланні нерівномірностей, диспропорцій та перешкод розвитку територій України і ЄС з акцентом у тому числі на ідентифікацію географічних кордонів територіального співробітництва на основі встановлення функціональних зав'язків, використання кращої європейської практики міждержавного управління європейською інтеграцією керуючись положеннями статті 446 Глави 27 «Транскордонне та регіональне співробітництво» Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС.

Серед завдань в рамках вищезазначеного євроінтеграційного процесу, як інструменту розробки політики на місцевому та регіональному рівнях влади, може бути визначення європейських досліджень та кращих практик розвитку функціональних типів територій як стандарту доброго врядування та публічного управління розвитком територій в рамках роботи Наукової школи «Управління розвитком територій у інформаційному суспільстві» та здійснення розробки інструментарію їх впровадження в рамках живої лабораторії управління розвитком територій за безпосередньою участю громад та регіонів.

Методологічний інструментарій проекту «Функціональні території Європейського Союзу» для планування регіональному розвитку України. Сучасний європейський досвід впровадження функціональних типів територій, який ми вважаємо необхідно визначити стандартом доброго врядування та публічного управління розвитком територій, представлено у проекті «Функціональні території у Європейському Союзі» та реалізованому у 2022-2024 роках за участю Генерального директорату з питань регіонального розвитку Європейської комісії і Світового банку (Functional Areas) в рамках якого розроблено методологічний інструментарій на основі дослідження практичної роботи 12 функціональних територій, серед яких привертає увагу досвід функціонування метрополії/агломерації м. Брно з точки зору його поширення у практику створення агломерацій в Україні, а саме створення Харківської агломерації.

Метрополія/агломерація м. Брно охоплює територію 184 муніципалітетів, визначення меж якої базується на єдиній методології Міністерства регіонального розвитку Чеської Республіки з використанням даних мобільного оператора та специфічних характеристик території (Brno Metropolitan Area).

Діяльність метрополії/агломерації м. Брно будується на розробленій інтегрованій стратегії розвитку 21+ з комплексними інтегрованими рішеннями розвитку на забезпечення розвитку агломерацій м. Брно як приємного та процвітаючого місця для життя на сталому та збалансованому рівні у чотирьох сферах розвитку: мобільність, довкілля, державні послуги, координація розвитку.

Мобільна сфера розвитку поділена на дві теми: сталу мобільність у містах/місцевих громадах та глобальну доступність, і зосереджена на створенні транспортних розв'язок громадського транспорту з системами паркування, покращенні умов для залізничних перевезень на великі відстані, з визначеною баченням розвитку аеропорту м. Брно як ворота для подорожей до більш віддалених регіонів.

Навколишнє середовище, як сфера розвитку, поділена на три теми: вода та ландшафт, управління відходами, сучасна та безпечна енергетика з сприянням розвитку циркулярної економіки.

Державні послуги, як сфера розвитку, поділена на дві теми: освіта та навчання, а також інфраструктура та послуги для груп ризику, що сприятиме згуртованості та солідарності території, координацію інвестицій у державні послуги, зміцненню сприйняття громадянами всієї тери-

торії агломерації м. Брно як спільного простору для якості життя, креативності.

Координація розвитку, як сфера розвитку, поділена на три теми: розвиток та інституційна співпраця, житловий та комерційний для безпосередньої реалізації великих проектів розвитку агломерацій/метрополії м. Брно.

Особливістю реалізації інтегрованої стратегії розвитку 21+ є визначення чотирьох аспектів інтеграції в метрополії/агломерації м. Брно, а саме:

- територіальна інтеграція, де проекти та заходи будуть на визначеній території метрополії/агломерації м. Брно;
- тематична інтеграція, де діяльність, пов'язана з проведенням досліджень;
- фінансова інтеграція, де фінансові ресурси будуть спільно надаватися з різних джерел;
- організаційна інтеграція, що означає взаємний консенсус та спільні скоординовані дії окремих суб'єктів на території на основі принципу партнерства.

Інтегровані рішення є основою стратегії метрополії/агломерації м. Брно у співпраці з муніципалітетами та складаються з одного або двох стратегічних проектів та мають типологію (табл. 1).

Таблиця 1

Три типи стратегічних рішень агломерації/метрополії м. Брно ([Brno Metropolitan Area])

№ типу	Назва стратегічного рішення
Тип 1	Окремий унікальний столичний проект, який є самобутнім та незамінним у столичному регіоні та має значний ефект прискорення та мультиплікації.
Тип 2	Інтегроване рішення, що складається з набору тематично спрямованих або реалізованих проектів у визначеній області.
Тип 3	Мережеве інтегроване рішення, яке комплексно вирішує конкретну проблему шляхом реалізації набору однотипних мережевих проектів

Інтегроване рішення містить наступні складові – опис рішення, його інтеграцію, синергію та перелік проектів і організацій, які їх впроваджуватимуть. Специфіка інтегрованих рішень полягає у створенні тематичних перехресних інтегрованих рішень, націлених на розвиток певної місцевості, тобто таких рішень може бути декілька.

Управління розвитком метрополії/агломерації м. Брно її Керівний комітет який є політичною платформою без юридичної особи, що стоїть поза межами виборних органів міст, несе відповідальність перед містом Брно за довго-

строковий розвиток метрополії/агломерації м. Брно, належне впровадження стратегії, а також видає рекомендації метрополії/агломерації м. Брно, органам місцевого самоврядування та статутним органам партнерів, залучених до впровадження Стратегії розвитком метрополії/агломерації м. Брно

Слід також зазначити тематичний дослідницькі проекти в яких приймає участь метрополія/агломерація м. Брно, яка є частиною міжнародного дослідницького проекту MECOG-CE – Зміцнення співпраці та управління агломераціями в Центральній Європі. Проект спрямований на визначення найкращих інструментів, процедур та прикладів належного досвіду для зміцнення співпраці та управління агломерацій у Центральній Європі та їх застосування в агломераційних районах для зміцнення інтегрованого стратегічного та просторового розвитку метрополій.

Підтримка розвитку метрополій/агломерацій є стратегічною ціллю Стратегії регіонального розвитку Чеської Республіки 2021+ (Regional Development).

Проведений аналіз стратегічного планування міста Харкова показує що м. Харків досі ще не має власну стратегію розвитку до 2030 року та актуальним є пропозиція щодо створення стратегії розвитку міста Харкова як транс'європейського міста та враховуючі факт що м. Брно є містом побратимом Харкова виникає можливість використати досвід функціонування метрополії/агломерації м. Брно, для створення стратегії розвитку Харківської агломерації, як функціонального типу території та напряму державної регіональної політики України спираючись на ініціативи кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Висновки. На сучасному етапі оновлення регіонального розвитку України важливим євроінтеграційним процесом є синхронізація та гармонізація пріоритетів політик територіального згуртування ЄС та державної регіональної політики України у контексті розвитку функціональних типів територій для подолання виклику регіонального розвитку України у неготовності системи управління регіональним розвитком України до процедур та кращих практик ЄС.

Напрямок вирішення методологічних проблем визначення функціональних типів територій у контексті регіонального розвитку України лежить у площині визнання існуючих практик розвитку функціональних типів територій у Європейському Союзі, як стандарту доброго врядування та управління розвитком територій

так і політичного інструменту для подолання нерівномірностей та диспропорцій у розвитку територій на основі принципу багаторівневого партнерства.

Враховуючі європейську практику розробки політики територіальної згуртованості ЄС за участю представників навчально-наукових установ ініціатором визнання кращих європейських практик управління розвитком територій на нашу думку може бути кафедра державного управління, публічного адміністрування та економічної політики ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці методологічного інструментарію євроінтеграційного процесу синхронізації та гармонізації стратегічного у напряму планування створення Харківської агломерації на основі кращої практики функціонування метрополії/агломерації м. Брно, як міста побратима м. Харкова.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ: —

1. Гавкалова Н. Л., Сиромолот Е. А. Розвиток функціональних типів територій як напрям тематичних досліджень Наукової школи «Управління розвитком територій у інформаційному суспільстві». Сучасні тенденції та розвиток соціально-економічних систем : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 4 грудня 2024 р. : тези допов. Харків: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. 2024. С. 308–310. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34958>
2. Економічні засади сприяння згуртованості громад / В. В. Химинець та ін. Нац. ін-т стратег. дослідж., 2022. URL: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/ekonomichni-zasady-spruyannya-zhurtovanosti-hromad>
3. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05.02.2015 р. № 156–VIII: станом на 1 січ. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
4. Стратегія розвитку Харківської області на 2021 – 2027 роки (у новій редакції: рішення Харківської обласної ради № 1150–VIII) від 24 квітня 2025 року. URL: <https://kharkivoda.gov.ua/oblast-na-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/717/129448>
5. Сиромолот Е. А. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com/citations?user=HqayaNYAAAAJ&hl=uk>
6. Сиромолот Е. А. Секторальна підтримка як технологія євроінтеграційного механізму публічного управління розвитком територій. Публічна політика і державне управління в умовах війни : матер. міжнар. наук.-практ. конф.

- (м. Вінниця, 12 квітня 2024 р.) [Електронне видання] ; уклад. Н. Прямухіна, О. Чальцева, І. Мацишина, М. Дубель. Донецький національний університет імені Василя Стуса. 2024. С. 144–149. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32562>
7. Сиромолот Е. А. Деякі особливості оцінювання регіонального розвитку та європейської інтеграції України. Інвестиційні та інноваційні інструменти для ревіталізації деокупованих територій України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 23–24 січня 2025 р. : тези допов. / за ред. Мохненка А.С. Івано-Франківськ: ХДУ. 2025. С. 34–38. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/35665>
 8. Сиромолот Е. А. Роль та місце неформальної освіти у системі публічного управління розвитком територій. Перспективи розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в Україні та світі: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції, 7 березня 2024 р. Полтава: ЦФЕНД, 2024. Ч. 2. С. 25–27. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32124>
 9. Сиромолот Е. А. Вплив функціональних типів територій на регіональний розвиток, євроінтеграційні процеси та реформу децентралізації в Україні. Міжнародні економічні відносини. Сталий розвиток України в умовах глобалізації та Європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність. ФЕНІКС-2024: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 4 лютого 2025 р. : тези допов. – Харків : Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу, кафедра економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин. 2025. С. 338–340. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/35474>
 10. Сиромолот Е. Особливості ідентифікації функціональних типів територій: український та європейський підходи. Аспекти публічного управління. 2025. Т. 13. N 1. С. 53–60. <https://doi.org/10.15421/152506>
 11. Functional Areas in the EU project. 2022-2024. URL: <https://functionalareas.eu/methodological-toolkit/>
 12. Brno Metropolitan Area. URL: <https://metropolitni.brno.cz/>
 13. Regional Development Strategy of the Czech Republic 2021+. URL: https://mmr.gov.cz/getmedia/a9985cb6-b672-4a97-a92c-c4c68bea2925/EN-III_ma_SRR-prac_doplneni-schemat-a-map_kontrola.pdf.aspx?ext=.pdf
 1. ravinnya rozvytkom terytoriy u informatsynomu suspil'stvi» [Development of functional types of territories as a direction of thematic research of the Scientific School “Management of Territorial Development in the Information Society”]. Suchasni tendentsiyi ta rozvytok sotsial'no-ekonomichnykh system : materialy Vseukrayins'koyi naukovopraktychnoyi konferentsiyi, 4 hrudnya 2024 r. : tezy dopov. – Kharkiv: Kharkivs'kyy natsional'nyy ekonomichnyy universytet imeni Semena Kuznetsya. 2024. 308–310. Retrieved from: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34958> [in Ukrainian].
 2. Ekonomichni zasady spryyannya zhurtovanosti hromad [Economic principles of promoting community cohesion] / V. V. Khymynets' ta in. Nats. in-t strateh. doslidzh., 2022. Retrieved from: <https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/ekonomichni-zasady-spryyannya-zhurtovanosti-hromad> [in Ukrainian].
 3. Pro zasady derzhavnoyi rehional'noyi polityky [On the principles of state regional policy]: Zakon Ukrainy vid 05.02.2015 r. № 156–VIII: stanom na 1 sich. 2025 r. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> [in Ukrainian].
 4. Stratehiya rozvytku Kharkivs'koyi oblasti na 2021 – 2027 roky (u noviy redaktsiyi: rishennya Kharkivs'koyi oblasnoyi rady № 1150–VIII) vid 24 kvitnya 2025 roku {Development Strategy of the Kharkiv Region for 2021-2027 (in the new edition: decision of the Kharkiv Regional Council No. 1150–VIII)}. Retrieved from: <https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/717/129448> [in Ukrainian].
 5. Syromolot E. A. Google Scholar. Retrieved from: <https://scholar.google.com/citations?user=HqayaNYAAAAJ&hl=uk>
 6. Syromolot E. A. Sektoral'na pidtrymka yak tekhnolohiya evrointehratsiyonoho mekhanizmu publichnoho upravlinnya rozvytkom terytoriy [Sectoral support as a technology of the European integration mechanism of public management of territorial development]. Publichna polityka i derzhavne upravlinnya v umovakh viyny : mater. mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. Vinnytsya, 12 kvitnya 2024 r.) [Elektronne vydannya] ; uklad. N. Pryamukhina, O. Chal'tseva, I. Matsyshyna, M. Dubel'. – Donetsk'kyy natsional'nyy universytet imeni Vasylya Stusa. 2024. 144–149. Retrieved from: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32562> [in Ukrainian].
 7. Syromolot E. A. Deyaki osoblyvosti otsynyuvannya rehional'noho rozvytku ta yevropeys'koyi intehratsiyi Ukrainy [Some features of the assessment of regional development and European integration of Ukraine]. Investytsiyi ta innovatsiyi instrumenty dlya revitalizatsiyi deokupovanykh terytoriy Ukrainy: materialy Mizhnarodnoyi naukovopraktychnoyi konferentsiyi, 23-24 sichnya 2025 r. : tezy dopov. / za red. Mokhnenka A.S. – Ivano-Frankivs'k: KHDU. 2025. S. 34–38. Retrieved from: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/35665> [in Ukrainian].

REFERENCES:

1. Gavkalova, N. L., Syromolot, E. A. Rozvytok funktsional'nykh typiv terytoriy yak napryam tematychnykh doslidzhen' Naukovoyi shkoly «Up-

8. Syromolot E. A. Rol' ta mistse neformal'noyi osvity u systemi publichnoho upravlinnya rozvytkom terytoriy [The role and place of informal education in the system of public management of territorial development]. *Perspektyvy rozvytku nauky, osvity, tekhnolohiy i suspil'stva v Ukraini ta sviti: zbirnyk tez dopovidey mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi*, 7 bereznya 2024 r. – Poltava: TSFEND, 2024. CH. 2. 25-27 Retrieved from: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32124> [in Ukrainian].
9. Syromolot E. A. Vplyv funktsional'nykh typiv terytoriy na rehional'nyy rozvytok, yevrointehratsiyni protsesy ta reformu detsentralizatsiyi v Ukraini. *Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny* [The influence of functional types of territories on regional development, European integration processes and decentralization reform in Ukraine]. *Stalyy rozvytok Ukrainy v umovakh hlobalizatsiyi ta Yevropeys'koyi ekonomichnoyi intehratsiyi: problemy, perspektyvy, efektyvnist'*. FENIKS-2024: materialy mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi, 4 lyutoho 2025 r. : tezy dopov. – Kharkiv : Natsional'nyy tekhnichnyy universytet «Kharkivs'kyi politekhnichnyy instytut», Navchal'no-naukovyy instytut ekonomiky, menedzhmentu i mizhnarodnoho biznesu, kafedra ekonomiky biznesu i mizhnarodnykh ekonomichnykh vidnosyn. 2025. 338–340. Retrieved from: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/35474> [in Ukrainian].
10. Syromolot E. Osoblyvosti identyfikatsiyi funktsional'nykh typiv terytoriy: ukrayins'kyy ta yevropeys'kyy pidkhody [Peculiarities of identification of functional types of territories: Ukrainian and European approaches]. *Aspekty publichnoho upravlinnya*. 2025. T. 13. N 1. 53–60. Retrieved from: <https://doi.org/10.15421/152506> [in Ukrainian].
11. Functional Areas in the EU project. 2022–2024. Retrieved from: <https://functionalareas.eu/methodological-toolkit/>
12. Brno Metropolitan Area. Retrieved from: <https://metropolitni.brno.cz/>
13. Regional Development Strategy of the Czech Republic 2021+. Retrieved from: https://mmr.gov.cz/getmedia/a9985cb6-b672-4a97-a92c-c4c68bea2925/EN-III_ma_SRR-prac_doplneni-schemat-a-map_kontrola.pdf.aspx?ext=.pdf

Дата надходження статті: 21.10.2025

Дата прийняття статті: 20.11.2025

Опубліковано: 26.12.2025